

(۱) **در چه صورت جمعیت افزایش و در چه صورت کاهش می یابد؟** اگر تعداد افرادی که متولد می شوند بیشتر از افرادی که از دنیا می روند باشد جمعیت افزایش می یابد. اگر تعداد افرادی که متولد می شوند کمتر از افرادی که از دنیا می روند باشد، جمعیت کاهش می یابد

نکته: محاسبه رشد جمعیت کشورها نشان می دهد در بعضی از کشورها رشد جمعیت زیاد است، اما در بعضی از کشورها رشد جمعیت کاهش یافته است

(۲) **رشد منفی جمعیت را تعریف کنید؟** برخی کشورها که تشکیل خانواده در آنها کمتر صورت میگیرد یا تعداد زاد و ولدها کمتر از مرگ و میرها شده است، دارای رشد منفی در جمعیت خود هستند.

(۳) **وقتی رشد جمعیت منفی می شود کشورها با چه مشکلاتی روبرو می شوند؟** در این کشورها با کم شدن زاد و ولد، جمعیت جوان کاهش و تعداد سالمندان افزایش می یابد و جامعه از نیروی جوان که می تواند کار کند و با فعالیتهای اقتصادی و آموختن علم به پیشرفت کشور کمک کند، محروم می شود

(۴) **جمعیت را به چه گروه های سنی تقسیم می کنند، نام ببرید؟** کودکان و جوانان (جمعیت یکسال تا ۲۵ سال) - بزرگسالان (جمعیت ۲۶ تا ۶۵ سال) - سالمندان (بیشتر از ۶۵ سال)

نکته: در کشور ما «مرکز آمار ایران» مسئولیت سرشماری جمعیت را به عهده دارد. این مرکز، اطلاعات مختلف مربوط به جمعیت را هر ۵ سال یکبار جمع آوری و در کتابها یا نشریات الکترونیکی منتشر می کند

(۵) **تراکم جمعیت چیست؟** به نسبت افرادی که در یکجا زندگی می کنند به مساحت آنجا، تراکم جمعیت آن مکان می گویند

۶) تراکم جمعیت چگونه محاسبه می شود؟ برای محاسبه تراکم جمعیت یک منطقه، تعداد جمعیت آن منطقه را بر مساحت آن تقسیم می کنند

$$\text{تراکم جمعیت} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{مساحت}}$$

۷) اگر جمعیت یک شهر ۱۰۰۰ نفر و مساحت آن ۵ کیلومتر مربع باشد، تراکم جمعیت در آنجا را حساب کنید؟

$$\text{تراکم جمعیت} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{مساحت}} = \frac{۱۰۰۰}{۵} = ۲۰۰$$

ص ۲۲

۸) تراکم جمعیت کشور ما در سال ۱۳۹۵ چقدر بوده است؟ این تراکم چگونه محاسبه شده است؟ ۴۹ نفر در کیلومتر مربع - جمعیت ایران را تقسیم بر مساحت آن کرده اند.

۹) در کدام نواحی ایران تراکم جمعیت کم یا پایین است؟ چرا؟ در بخشی از نواحی داخلی ایران به دلیل کمبود بارندگی، آب و هوای گرم و خشک و خاکهای نامساعد و شور، جمعیت کمی زندگی می کنند.

۱۰) کدام نواحی ایران خالی از جمعیت است؟ دشت لوت و دشت کویر

ص ۲۸

۱۱) پرجمعیت ترین و پرتراکم ترین ناحیه کشور ما کجاست؟ توضیح دهید و علت آن را بنویسید؟ منطقه ی شهری تهران است. یعنی تهران و شهرهای کوچک و بزرگ اطراف آن. چون تهران پایتخت کشور است در این شهر سازمانهای مهم دولتی، دانشگاه ها، بیمارستان ها و صنایع زیاد مستقر شده است

۱۲) جمعیت زیاد در تهران و برخی دیگر از شهرهای پرجمعیت ایران چه

مشکلاتی را بر مردم این شهرها تحمیل میکند؟ مشکلاتی مانند آلودگی هوا، ترافیک،

آلودگی صوتی و هزینه های بالاتر زندگی

۱۳) دومین ناحیه پر تراکم در کشور ما کجاست؟ علت آن را بنویسید . جلگه ی های

کناره ی دریای خزر است. در این ناحیه به دلیل باران کافی و آب فراوان و هوای معتدل و

خاک حاصلخیز کشاورزی رونق فراوان دارد

۱۴) افزایش جمعیت در ناحیه ی خوزستان به چه دلیل است؟ بعضی از مناطق ایران به

دلیل داشتن معادن و ذخایر ، جمعیت زیادی را به خود جذب کرده اند مانند ناحیه ی

خوزستان به دلیل داشتن منابع نفت و گاز

۱۵) چرا کوهپایه های البرز و زاگرس جمعیت زیادی را به خود جذب کرده

است؟ به دلیل خاک حاصلخیز و بارندگی کافی

موفق باشید - حسین پور - دبیر مطالعات اجتماعی